

T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 02.10.2019
Sayı: 189

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
KÜTÜPHANE VE ARŞİV
HİZMETLERİ BAŞKANLIĞI
Tarih: 02/10/2019
Sayı: -120.10-E.00000542036

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

26 Eylül 2019 tarihinde Marmara Denizi'nde meydana gelen depremin ardından bir kez daha kamuoyu gündemine gelen meseleler ve mevcut veriler çerçevesinde görülmektedir ki İstanbul özelinde Türkiye'deki büyükşehirler olası bir deprem felaketine karşı hazır değildir. Vatandaşlarımızın can ve mal güvenliğinin korunması, olası bir deprem felaketindeki kayıpların en aza indirilmesi ve büyükşehirlerimizdeki deprem hazırlıklarına yönelik çalışmaların yapılması amacıyla Anayasa'nın 98 inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını saygılarımla arz ederim. 02.10.2019

D. Müsavat DERVİŞOĞLU
İzmir Milletvekili
İYİ Parti Grup Başkanvekili

GEREKÇE

Türkiye’de bulunan iskânsız yapıların, belirli bir ücret karşılığında kayıt altına alınmasına olanak sağlayan “imar barışı” uygulaması 18 Mayıs 2018’de yürürlüğe girmiştir. Mevzuata göre, 3194 Sayılı İmar Kanunu’na eklenen Geçici 16. Madde ile 31 Aralık 2017’den önce yapılan kaçak yapıların ‘Yapı Kayıt Belgesi’ adıyla kayıt altına alınmasının önü açılmıştır. 3194 sayılı İmar Kanunu’na eklenen Geçici Madde-16 ile yapılar, herhangi bir kontrol mekanizması olmaksızın, kuralsızca, sadece mal sahibinin beyanı ile kayıt altına alınarak yasal statü kazanmıştır. İmar barışı uygulaması çerçevesinde özellikle turizm bölgelerinde bulunan yapılar, hatta yüksek katlı binalar da imar barışı kapsamına dâhil edilmiştir. Planlanması 31 Aralık 2018’de son bulan imar barışı süresi uzatılmış ve imar barışı adı altında dayanıksız ve yetersiz binalar hazineye gelir sağlayabilmek amacıyla ruhsatlandırılmıştır.

Kaçak binaların imar affı sonucu ruhsatlandırılması olası deprem sonrası felaketinin boyutlarını arttıracakken, deprem toplanma alanlarındaki yetersizlik tehlikesinin başka bir boyutunu oluşturmaktadır. Deprem toplanma alanı; üzerinde konteyner ve çadırların kurulabileceği, elektrik, su, ısınma, duş, tuvalet gibi ihtiyaçların karşılanabilecek düzeyde büyük ve geniş yerlere verilen addır. 1999 depreminden sonra, kentlerde deprem toplanma alanları ile afet anında ulaşımı sağlayacak güzergâhlar tespit edilmişti. Fakat günümüz itibariyle bu alanların büyük bölümünde yapılaşma gerçekleştirildiğine, tehlike anında acil durum planlarının uygulanması ve tahliyeler için zaruri nitelik arz eden bu alanların alış-veriş merkezlerine, konut projelerine ve otoparklara çevrildiğine dair bilgiler kamuoyunda tedirginlik yaratmıştır.

İBB Başkanı Ekrem İmamoğlu tarafından İstanbul’da mevcut afet toplanma alanları sayısı 77 olarak açıklanmıştır. İstanbul Kent Savunması ile Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) 2017 yılında yaptığı bir araştırmada şehirde deprem toplanma alanlarının sayısının 20 yılda 470’den 77’ye düştüğünü teyit etmiştir. Bu tablo rant hırsıyla deprem gerçeğinin ve halkın güvenliğinin nasıl ikinci plana atıldığını açıkça göstermektedir. Tüm bunların yanı sıra Marmara Denizinde meydana gelen 5,8 büyüklüğündeki deprem ülkedeki GSM operatörleri ile ilgili önemli bir sorunu gün yüzüne çıkarmıştır. Depremden sonra uzun saatler Türkiye genelinde GSM operatörleri işlevsiz hale gelmiş, vatandaşlar iletişim kuramamıştır. GSM operatörlerinin söz konusu yetersizliği daha büyük şiddette bir deprem olması durumunda, vatandaşlarımızın acil durumda iletişim kuramamasına sebep olacaktır. Marmara Denizi’nde meydana gelen deprem ardından bir kez daha kamuoyu gündemine gelen meseleler ve mevcut veriler çerçevesinde görülmektedir ki İstanbul özelinde Türkiye’deki büyük şehirler olası bir deprem felaketine karşı hazır değildir. Vatandaşlarımızın can ve mal güvenliğinin korunması, olası bir deprem felaketindeki kayıpların en aza indirilmesi amacıyla büyükşehirlerimizdeki deprem hazırlıklarına yönelik meclis araştırması açılması gerekmektedir.